

୧

ବେଙ୍ଗା ମୁରୁନି ଲୁକୁ

୨

ସୁନା ପଇସାତାଦି ଗପ

୩

ବଗିଚାଟି ଜତନ ଭଲନି
ରୁଆଞ୍ଜୁ ବୁଡ଼ା ଲୁକୁତାଦି ସିକ୍ୟା

୪

ତାରିତା
ମଣବତ୍ତିଜ୍ଞାତାଦି ଗପ

୫

ସରଳ ଲୁକୁ
ହାବୁଟେ ବେରାଞ୍ଜୁ

୬

ପୀଟି ଲୁକୁତି
ହିନିମାନ ହୁଡ଼େଇନାଟୁ

ନିକି ଚିନ୍ତା, ନିକି ଗୋଗାଲା
ଆଉ ନିକି କାମନେ
ରୁଆଞ୍ଜୁତି
ନିକି ଜିବନ ବିତିଗିକି ସାଆଜ
ଗୀନେ.

୭

ସାଙ୍ଗ

୮

ବେବାର

କେରାଣ୍ଡି କୁଇ ଗପଜ୍ଞା

୯

ବୁଦିମାନି କାବା

୧୦

କାମ ଗିଆନା
ଅର୍ଜି ଆନାଦି ମୁଲ୍ୟ

୧. ବେଙ୍କା ମୁରୁନି ଲୁକୁ

ରଣେ ନାଟା ରଗୁ ପଦା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଗରିବ ଲୁକୁ ମାଟାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ମାଡ଼କାଣ୍ଡି ବଲ ମୁରୁଟାଞ୍ଜୁ
ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ସକାଳୁ ଆନିତକଣେ ହାବୁଦିଆ ଜାଡ଼ତା ହାଜାନା ମାଡ଼କା ମୁରୁଟାଞ୍ଜୁ। ଆଉ
ବେଙ୍କା ପାଟାନା ତାକୁରୁମ୍ବତି ପୁସିଗୀଟାଞ୍ଜୁ। ଏ ଲୁକୁଟାଣା ରୁଣିନେ କୁରାଡ଼ି ମାଟେ,
ଆଉ ଏ କୁରାଡ଼ି ଏଞ୍ଜୁତି ଜୀବନ ବଞ୍ଚାକିତିକି ସାଆଜ ଗୀଟେ।

ରଦିନା ରଗୁ ବାନ୍ଧା ତଡ଼ମାନି ମାଡ଼ିତି ମୁରୁଟାଞ୍ଜୁ। ହେଲେ ଏ ସମେତା ଏଞ୍ଜୁ କାଦାଟେ
କୁରାଡ଼ି କସି ଆନା ବାନ୍ଧା ବିତିରି ବୁଡେଇତେ। ବାନ୍ଧାତା ବୁଡୁ ଇଚ୍ଛୁ ମାଟିଗଣେ ଏଞ୍ଜୁ
ଇଚ୍ଛୁ ବିତିରି ହାଜାନା କୁରାଡ଼ି ଗଜଗିଆମୁଆଁତାଞ୍ଜେ, ଏଜେତିକି ଏଞ୍ଜୁ ହୁଡ଼ାତା କାକାନା
ବୁଡୁ ଡିକିଲାଗାତାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁତାଦା ଦୁକ ହୁଡ଼ାନା ଜଳକନ୍ୟା ଇଚ୍ଛୁଟେ ବାରିବାତେ। ଆଉ
ଏଦି ବାରି ବାନା ଏଞ୍ଜୁତି ବେଟେ, “ନୀନ୍ନୁ ତାତିକି ଡ଼ୀଞ୍ଜି?” ନୀଦି ତାଦି ବାଡ଼ୁଜା
ଆଇଜାନେ କି?” ଏମ୍ବାଟେ ରଗୁ ଡେସେ ଏଦାଡ଼ିତି ହାବୁ ଗେଗାଲା ବିରୁତାଞ୍ଜୁ।
ଜଳକନ୍ୟା ଏଞ୍ଜୁଟାଣାଟେ ହାବୁ ଗେଗାଲା ବେନିପରେ ଇଚ୍ଛୁ ବିତିରି ହାଜାନା ପ୍ରତୁମ୍ବ
ରଣ୍ଡା ସୁନା କୁରାଡ଼ି ହାଟିଆତେ ଆଉ ରଗୁତି ବେଟେ, “ଇଦି ତା ନୀଦି କୁରାଡ଼ି?” ରଗୁ
ଏ କୁରାଡ଼ି ହୁଡ଼ାନା ଇଟାଞ୍ଜୁ, “ଆଏ, ଇଦି ନୀଦି କୁରାଡ଼ି ଆଏ।” ଏମ୍ବାଟେ ଏଦି ଆତର
ଇଚ୍ଛୁ ବିତିରି ହାଟେ ଆଉ ଇଚ୍ଛୁ ବିତିରିଟେ ଆରଣ୍ଡା ରୁପା କୁରାଡ଼ି ଆସାନା ଏଞ୍ଜୁଟାଣା
ବାଟେ। ରଗୁ ଏ କୁରାଡ଼ିତି ହୁଡ଼ାନା ଇଟାଞ୍ଜୁ, “ଇଦିସେ ନୀଦି କୁରାଡ଼ି ଆଏ।” ଏମ୍ବାଟେ
ଜଳକନ୍ୟା ଆତର ଇଚ୍ଛୁ ବିତିରି ହାଟେ ଆଉ ଏଦି ଇଚ୍ଛୁ ବିତିରିଟେ ରଣ୍ଡା ପାଡ଼ୁନାଦା
ଲୁଆ କୁରାଡ଼ି ଆସାନା ବାଟେ। ରଗୁ ଏ କୁରାଡ଼ିତି ହୁଡ଼ିନି ତକଣେ ଏଦି ନୀଦି କୁରାଡ଼ି
ଇଞ୍ଜାନା ଏ ଜଳକନ୍ୟାତି ବିରୁତାଞ୍ଜୁ। ରଗୁତାଦା ଇ ହାବେ ନିକି ବୁଦି ହୁଡ଼ାନା ଜଳକନ୍ୟା
ଏଞ୍ଜୁତି ବୁଡୁ ସରଦା ଆଟେ। ଆଉ ଏଦି ରଗୁତି ଇଟେ, “ନୀନ୍ନୁ ସୁନା ଆଉ ରୁପା

କୁରାଡ଼ିତି ହୁଡ଼ାନା ଲୁବୁ ଆତାବା ଆଉ ଇମିନି ଗେଗାଲା ଡୁକୁଦାତାବା, ନୀଟାଣାଟେ ଇ ସତ ଗେଗାଲା ବେଞ୍ଜାନା ନାନୁ ନି କୁଇଟି ବୁଡୁ ସରଦା ଆନା ନୀଙ୍ଗି ଇ ତିନିଟା କୁରାଡ଼ିକା ହେବେଇମି।” ରଗୁ ସରଦାତା ଏ ଜଳକନ୍ୟାତି ଦନ୍ୟବାଦ ହିତାଞ୍ଜୁ। ଏମ୍ବାଟେ ଏ କୁରାଡ଼ିକା ଆସାନା ଇଜ୍ୟା ବାଉଡ଼ି ବାତାଞ୍ଜୁ। ଇ ଗଟଣା ନାକୁତାରୁ ହାବୁଲୁକୁ ପୁଞ୍ଜାନା ରଗୁଟି ବୁଡୁ ସରଦା ଆତାରୁ ଆଉ ରଗୁତାଦା ଇ ହାବେ ନିକି ବୁଦିତି ପ୍ରସଂସା ଗିକିଲାଗାତାରୁ। ଲୁକୁଙ୍ଗା ଏଞ୍ଜୁଟାଣାଟେ ସିକାତାରୁଜେ, ଦନ ସମ୍ପତିଟେ ସତ ଗେଗାଲା ଆଉ ନିକି ବୁଦି ଆଇନେ ବୁଡୁ ମୁଲ୍ୟ।

ସିକାନି ବିସୟ:-

ସତ ଗେଗାଲା ଆଉ ନିକି ବୁଦି ମାନି ଗେଗାଲାନେ ହାବୁଦିଆ ନିକି ପଳ ବେଗେଲେ ସୁଆଦ ଆଇନେ। ଲୁବୁ ଗିନି ବିସୟ ମଣିସତି ନେତା ଡେସିଗୀନେ, ହେଲେ ସତ ଗେଗାଲା ଏଞ୍ଜୁଟି ସନମାନ ଆଉ ଆସ୍ତିବାଦ ହୀନେ।

୨. ସୁନା ପଇସାତାଦି ଗପ

ରୁଆଞ୍ଜୁ ବେପାର ଗୀନି ଦନି ଲୁକୁ, ତାମ୍ବିରି ଅରୁଣତି ହାବୁଦିଆ ବିରୁତାଞ୍ଜୁ, “ନୀନୁ ପଇସାତାଦା ମୁଲ୍ୟ ବୁଜା।” ହେଲେ ଅରୁଣ ତାପାତାଦା ଇମିନି ଗେଗାଲାସେ ଆସୁଲିତାଞ୍ଜେ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ତାପାତାଡ଼ି ପଇସା ବେକାରତା କର୍ତ୍ତ ଗୀଟାଞ୍ଜୁ।

ରଦିନା ତାପା ଏଞ୍ଜୁଟି ରଣ୍ଡା ସୁନା ପଇସା ହିଆନା ଇଟାଞ୍ଜୁ, “ଜୁଦିନା ନୀନୁ ନିଜେ ପଇସା ଅର୍ଜି ଆଦି, ଏଦିନା ନୀନୁ ଇ ପଇସାତାଦା ମୁଲ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି।” ତାଲାଈସି ତାପା ତାମ୍ବିରିତି ହିଆନି ପଇସାତି ବୀରୁତାଞ୍ଜୁ, ହେଲେ ତାମ୍ବିରି ତାପାତାଦା ଗେଗାଲା

ବେଞ୍ଜାନା ବୀଗି ଏ ପଇସା ହେଇତାଣ୍ଡୁ। ତାପା ଇ ହାବେ ହୁଡ଼ାନା ପୁଚାଞ୍ଜୁଜେ, ତାମିରି ଏ ପଇସାତାଦା ମୁଲ୍ୟ ପୁଞ୍ଜାମୁଚାଲାଞ୍ଜେ। ଏମ୍ବାଟେ ତାପା ତାମିରିତି ଇଚାଞ୍ଜୁ, “ନୀନ୍ନୁ ଏତର ନିଜେ ଅର୍ଜି ଆନା ପଇସା ହାଚିଆ।” ଅରୁଣ ତାପାତାଦା ଗେଗାଲା ଆସାନା ରଣ୍ଡେଟାଣା ଦୁକାନତା କାମ ଗିତାଞ୍ଜୁ, ଏଦିମ୍ବା ଏଞ୍ଜୁ ଜିନିଷଙ୍ଗା ହାବେ ଉକୁଗିତାଞ୍ଜୁ, ଦୁକାନ ସପା ଗିତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଦିନ ରାତି କାମ ଗିଆନା ରଣ୍ଡା ସୁନା ପଇସା ପାଚାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ଏ ପଇସା ଆସାନା ଇଜ୍ୟା ବାତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ତାପାତି ଦେକାଗିତାଞ୍ଜୁ। ହେଲେ ତାପା ତାମିରିତି ଇଚାଞ୍ଜୁ, “ନୀନ୍ନୁ ଇ ପଇସାତି ଉଆନା କୁଆଁତା ତୁଆକୁ।” ଅରୁଣ ଇ ଗେଗାଲା ବେଞ୍ଜାନା କାବା ଆଇତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ତାପାତି ଇଚାଞ୍ଜୁ, “ଆଏ, ନୀନ୍ନୁ ଇ ପଇସା ବୁଡୁ କସ୍ତା ଅର୍ଜିଆମି।” ହେଲେ ତାପା କାକେଇସେ ଇଚାଞ୍ଜୁ, “ନୀନ୍ନୁ ତା ନୀଞ୍ଜୁ ପଇସାତାଦା ମୁଲ୍ୟ ପୁଚି।” ମାରୁ ଜୁଟା ବୀଗି ପାଣ୍ଡିନାସ, ଏଦାଡ଼ିତାଦା ମୁଲ୍ୟ ମାରୁ ପୁଞ୍ଜାମୁପିଲାସେ। ହେଲେ କାମ ଗିଆନା ଅର୍ଜି ଆନି ଜିନିଷ ହାବୁଦିଆ ବୁଡୁ ମୁଲ୍ୟ।” ଏଦିନାଟେ ଅରୁଣ ତାଜିବନତା କାମ ଗିଆନା ପଇସା ଅର୍ଜି ଆନାଦା ମୁଲ୍ୟ ପୁଚାଞ୍ଜୁ।

ସିକାନି ବିସୟ:-

ହାବୁଦିନା କାମ ଗିଆନା ଅର୍ଜି ଆନି ପଇସା ଆଇନ୍ନୁ ବୁଡୁ ମୁଲ୍ୟ।

୩. ବଗିଚାତି ଜତନ ଉଇନି ରୁଆଞ୍ଜୁ ବୁଡ଼ା ଲୁକୁତାଦି ସିକ୍ୟା

ରଣ୍ଡେ ନାଟା ରାମ ଦାସ ପଦା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ମାଚାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ବୁଡ଼ା ଆଇଜାଚାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁତାଦି ରୁଣ୍ଡି ବଗିଚା ମାଟେ। ଏଞ୍ଜୁ ବଗିଚାତା ହାବୁ ପ୍ରକାର ମାଡ଼କା ମୁଚାଚାଞ୍ଜୁ। ପିଡ଼ିଆ ମାଡ଼କା, ପଣିସି ମାଡ଼କା, ଲେମ୍ବୁ ମାଡ଼କା, ଅଁଳା ମାଡ଼କା ଆଉ ହାବୁ ପ୍ରକାର

ପୁଁଜା ମାଡ଼କାସେ ମୁଚାଚାଞ୍ଚୁ। ଏଞ୍ଚୁ ହାବୁଦିନା ସକାଳୁ ନିଜାନା ଏ ବଗିଚାତା ଇଚ୍ଛୁ
ହୀଚାଞ୍ଚୁ, ଗାଁସା ବାଟିଗୀଚାଞ୍ଚୁ ଆଉ ହାବୁ ମାଡ଼କା ଡେରେ ଗେଗାଲା ଆଇଚାଞ୍ଚୁ।
ହେଲେ ଇ ହାବେ ହୁଡ଼ାନା ନାଚାତାରୁ ଲୁକୁଙ୍ଗା କାବା ଆଇଚାରୁ ଆଉ ଏ ଲୁକୁତି
ବିଞ୍ଚିଚାରୁ, “ନୀନୁ ଇ ମାଡ଼କା ଡେରେ ତା ଗେଗାଲା ଆଇଞ୍ଚି?” ଏ ଲୁକୁ କାକେଇସେ
ଲୁକୁଙ୍ଗାଣ୍ଡି ବିଚୁଚାଞ୍ଚୁ, “ଜତନ ଅପାଲେ ହାବେଜାକ ବଲତା ବେଡାନୁ।”

ଏ ନାଚା ବିକାସ ପଦା ରୁଆଞ୍ଚୁ ଲାବିଞ୍ଚୁ ମାଚାଞ୍ଚୁ। ଏଞ୍ଚୁ କାମଗିକି ବୁଡୁ ଅଳସୁଆ
ଆଇଚାଞ୍ଚୁ ଆଉ ହାବୁଦିଆ କାମ ନ ଗେଇକା ଇସି ଦନି ଆଇ ଇଞ୍ଚାନା ବାବି
ଆଇଚାଞ୍ଚୁ? ରଦିନା ଏଞ୍ଚୁ ବଗିଚାତି ଜତନ ଉଇନି ଏ ବୁଡ଼ା ଲୁକୁତି ଇଚାଞ୍ଚୁ, “ବପା,
ନୀନୁ ଇ ବଇସତା ଇଚେ କସ୍ କାମ ତାତିକି ଗୀଞ୍ଚି ଆଉ ଇ କସ୍ ଗିଆନା ତା ପାଣ୍ଡି?
ଏ ଲାବିଞ୍ଚୁଟାଣାଟେ ଇ ଗେଗାଲା ବେଞ୍ଚାନା ରାମ ଦାସ ଏଞ୍ଚୁତି ଇଡେସେ
ବେଚାତାଞ୍ଚେ। ହେଲେ ତାଲାଇସି ବିକାସତି ତାରେକିଟି ହାଗିତିକି ବିଚୁଚାଞ୍ଚୁ।
ଏମ୍ବାଟେ ବିକାସ ତାଲାଇସି ଏ ଲୁକୁଟାଣା ହାଚାଞ୍ଚୁ। ରାମ ଦାସ ଏ ଲାବିଞ୍ଚୁତି ଜଡ଼ାକା
ମୁଞ୍ଚିଜା ହିଚାଞ୍ଚୁ। ରୁଣ୍ଡି ପିଡ଼ିଆ ଟାକୁ, ଆରୁଣ୍ଡି ପିତା ଲେମ୍ବୁ ମୁଞ୍ଚି। ଆଉ ଲାବିଞ୍ଚୁତି
ଇଚାଞ୍ଚୁ, “ନୀନୁ ଇ ଜଡ଼ାକାଜାକ ଉଆନା ଅଲଗା ଅଲଗା ଜାଗାତା ମୁରୁ ଆଉ ନୀନୁ
ପିଡ଼ିଆ ଟାକୁତି ହାବୁଦିନା ଇଚ୍ଛୁ ହିଦି, ହେଲେ ଲେମ୍ବୁ ମାଡ଼ିତି ଇଚ୍ଛୁ ହିଆବା କି ଜତନ
ଉଆବା।” ବିକାସ ଏ ବୁଡ଼ାତାଦା ଗେଗାଲା ଆସାନା ଏଙ୍ଗେନେ ଗିଚାଞ୍ଚୁ। ପିଡ଼ିଆ
ଟାକୁତି ଜତନ ଅତାଞ୍ଚୁ ଆଉ ପିତା ଲେମ୍ବୁ ମାଡ଼ିତି ପେଇଚାଞ୍ଚୁ। ଏତେଦିନାପରେ
ପିଡ଼ିଆ ମାଡ଼ି ବେଡାନା ସୁନ୍ଦର ଆକି ଲାଗାଟେ, ହେଲେ ପିତା ମୁଞ୍ଚି ଟାଉଁଡା ବାଚାନା
ହାଇତେ। ଏମ୍ବାଟେ ରାମ ଦାସ ବିକାସତି ଇଚାଞ୍ଚୁ, “ହୁଡ଼ା, ଜଡ଼ାକାଜାକ ମୁଞ୍ଚିଜାଣ୍ଡା
ଜିବନ ମାଟେ, ମାତର ନୀନୁ ଜୁନାଦା ଜତନ ଅତି, ଏଦି ଲୀମିଟେ ଆଉ ଜୁନାଦାଡ଼ି
ନୀନୁ ଜତନ ଉଆତାବା, ଏଦି ହାଇତେ।”

ଆଉରି ରାମ ଦାସ ଏଞ୍ଜୁତି ଇଚାଞ୍ଜୁ, “ମଣିଷ ଜିବନସେ ଇଙ୍ଗେନେ। ମାରୁ ହାବୁଦିନା ଗୀନି ନିକି କାମ, ବେବାର, ଗ୍ୟାନ ଆଉ ସମ୍ପର୍କ ଇ ହାବେ ଆଇନୁ, ଇ ମାଡ଼ି ବେଗେଲେ। ଜଦି ମାରୁ ହାବୁଦିନା ମାଡ଼ୁକାଣ୍ଡି ଜତନ ଅନା, ତାଏଲେ ଏବି ବେଡାନା ପଳ ଆଗିନୁ। ଆଉ ଜଦି ମାରୁ ଅଳସୁଆ ଆନା, କାମତା ହେଲା ଗିନା ଆଉ ବେକାରତା ଜିବନ ବିତି ଗିନା, ତାଏଲେ ମାଦି ଜିବନ ବେକାର ଆଇନେ।”

ରାମ ଦାସଟାଣାଟେ ଇ ହାବେ ଗେଗାଲା ବେନିପରେ ବିକାସ ବୁଲ୍ ଟିକ୍ ପୁଞ୍ଜାମୁତାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ପୁଞ୍ଜାମୁତାଞ୍ଜୁଜେ, ଜିତି ଆନି ବିସୟ ହାବୁତର ବାଦେ। ଆଉରି ଏଞ୍ଜୁ ପୁଚାଞ୍ଜୁଜେ, ପୀଟି ପୀଟି ନିକି କାମଜା, ହାବୁଦିନା କାମଗିକି ଆଉ ସାଆସ ମଣିଷତି ବେରାଞ୍ଜୁ ଗୀନେ। ଏ ଦିନାଟେ ବିକାସ ତାଦା ଜିବନତି ବଦଳି ଗିତାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ହାବୁଦିଆ କାମତା ଲାଗାନା ରେଜାତାଞ୍ଜୁ, ନିକି ନିକି ବିସୟ ପୁଚାଞ୍ଜୁ ଆଉ ନାଟାତାରୁ ଲୁକୁଜାଣ୍ଡି ସାଆଜ ଗିତାଞ୍ଜୁ।

ଏତେବର୍ଷପରେ ଏଞ୍ଜୁ ନାଟାଟିକି ହାବୁଟେ ନିକି ଲାବିଞ୍ଜୁ ଆଉ ସନମାନ ପାନି ଲାବେଜା ବିତିରି ରୁଆଞ୍ଜୁ ଆତାଞ୍ଜୁ। ଜେତେଦିଆ ଏଞ୍ଜୁ ତାଜିବନ ବିସୟତା ଲୁକୁଜା ଆଗୁସି ବିରୁତାଞ୍ଜୁ, ଏତେଦିଆ ଏଞ୍ଜୁ ହାବୁତର ବଗିଚାତି ଜତନ ଉଇନି ରାମ ଦାସତାଦା ଗେଗାଲାତି ଉରୁ ଗୀତାଞ୍ଜୁ। କୁ ଗେଗାଲାକି ରାମ ଦାସ ବିକାସତି ବିରୁତାଞ୍ଜୁ, “କୁ ଜିନିଷତି ମାରୁ ହାବୁଦିନା ଜତନ ଅନା, ଏ ଜିନିଷନେ ମା ଜିବନତି ସୁନ୍ଦର ଗେଇନେ।”

ସିକାନି ବିସୟ:-

“ଜିତି ଆକିତିକି ଇନ୍ଦେସେ କସ୍ ଆଏ। ମାତର ମାରୁ ହାବୁଦିଆ କାମ ଗିକି, ସାଆସ ଆସୁକି ଆଉ ଇ ହାବେ ହାବୁଦିନା ଗୀନି ନିକି କାମନେ ମା ଜିବନତି ଉଜୁଡ଼ି ଗୀନେ।”

୪. ଚାରିଟା ମଣବତିଜାତାଦି ଗପ

ରୁଣ୍ଡି କିନିଇନି ଇଜ୍ୟା ଚାରିଟା ମଣବତିଜା ଲାଗେଇରୁ। ରାତି ବୁଡୁ ଆତିଗଣେ ଏବି ତା ତା ବିତିରି ଗେଗାଲାଆକି ଲାଗାତୁ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ମଣବତି ଇଚେ, “ନାଦି ପଦା ସାନ୍ତି। ଦିଆ ଦିଆ ପୁତିବିତା ନାଜି ଆଉ ଏମ୍ବେ ଚାଲି ଆଇଲାରେ, ଏଙ୍ଗେତିକି ଦିଆ ପୁତିବିତା ମାଡୁଗୁଳ, ହିଁସା ଆଉ ଗୁଣା ବେତେଇସେ ହାଜିନେ। ନାଜି ଇଙ୍ଗେବାଇନେଜେ, ନାଜି ଆଉ ପୁତିବିତା ଏମ୍ବେ ଚାଲି ଆଇଲାରେ।” ଇଦା ବେଚାନା ଏଦି ଦିରେ ଲୁମେଇତେ।

ଦୁଇ ଲମ୍ବର ମଣବତି ଇଚେ, “ନାଦି ପଦା ପର୍ତ୍ତ। ଦିଆ ଲୁକୁଙ୍ଗା ତା ତା ବିତିରି ସନ୍ଦେଅ ଗୀଣ୍ଡୁ। ଏମ୍ବେରିତାଦା ଗେଗାଲା ଏମ୍ବେ ଗିଟାମୁପିଲାରେ, ଏଙ୍ଗେତିକି ନାଙ୍ଗେସେ ଇଦିମ୍ବା ଆଉ ରେଜାକିତିକି ଇଚା ବାଇଲାଦେ।” ଇଦା ବେଚାନା ଏଦିସେ ଲୁମେଇତେ।

ତିନି ଲମ୍ବର ମଣବତି ଇଚେ, “ନାଦି ପଦା ପ୍ରେମ। ଦିଆ ପୁତିବିତା ଲୁକୁଙ୍ଗା ତା ତା ବିତିରି ଇଚେ କାମତା ଲାଗାନା ରେଜେଇଣ୍ଡୁଜେ, ତା ତା ବିତିରି ପ୍ରେମଗିକିସେ ପାଁସୁରି ଆଜିଣ୍ଡୁ।” ଇଦା ବେଚାନା ଏଦିସେ ଲୁମେଇତେ। ହାତେ ସମେପରେ ରୁଆଞ୍ଜୁ ପୀଟି ତୁଡ଼ିସି ଏ କିନିଇନି ଇଜ୍ୟା ବାତାଞ୍ଜୁ। ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ଏଦିମ୍ବା ବାମା ତିନିଟା ମଣବତିଜା ଲୁମାନା ମାନାଦା ହୁଡ଼ାନା ବୁଡୁ ଦୁକତା ଡିକି ଲାଗାତାଞ୍ଜୁ।

ହେଲେ ଚାରି ଲମ୍ବର ମଣବତି କାକେଇସେ ଇଚେ, “ନାନୁ ଦିଆଜେ ଡ଼ାଲାନେ, ମାତର ନାନୁ ଦିଆଜେ ଲାଗାନା ମାମି। ନାଦି ପଦା ଆଁସା। ଏଦି ଇଚେ, “ନାନୁ ଜେତେଦିଆଜେ ଲାଗେଇମି, ଏତେଦିଆଜେ ନାନୁ ସାନ୍ତି, ପର୍ତ୍ତ ଆଉ ପ୍ରେମତି ଆତର

ଲାଗାଗିଆମୁଇଁ” ଏମ୍ବାଟେ ଡୁଡ଼ିସି ଆଁସା ମଣବତିତି ଉଆନା ଏ ତିନିଟା ମଣବତିଙ୍ଗାଣ୍ଡି ଲାଗାଗିତାଞ୍ଜୁ। ଆଉ ଏ ମଣବତିଙ୍ଗା ଲାଗାଗିନିପରେ ଏଞ୍ଜୁ ଇଲୁ ହାବୁଆଡ଼େ ଉଜୁଡ଼ି ଆନାଦା ହୁଡ଼ାନା ବୁଡୁ ସରଦା ଆତାଞ୍ଜୁ।

ସିକାନି ବିସୟ:-

ମା ଜିବନତା ଏଟେ ଅସୁବିଦା ବାକାମା, ମାରୁ ଏଟିଙ୍ଗିସେ ମାଦା ଆଁସାତି ପିଉନିକତା ଆଏ। ତାତିକିନା ମା ଜିବନତା ଜଦି ଆଁସା ମାଞ୍ଜାତାନେ, ତାଏଲେ ମାଦି ଜିବନ ଆଗ ବେଗେଲେ ଆତର ଆରମ୍ଭ ଆମୁନେ।

୪. ସରଳ ଲୁକୁ ହାବୁଟେ ବେରାଞ୍ଜୁ

ରଣ୍ଡେ ନାଟା ରିଆସ ସାଙ୍ଗଙ୍ଗା ମାତାରୁ, ଏବାରୁ ବିତିରି ରୁଆଞ୍ଜୁ ପଦା ଅମିଡ଼ ଆରୁଆଞ୍ଜୁ ପଦା ସୁରେସା। ଏବାରୁ ରିଆସଜାକ ରଣ୍ଡେ ଇସ୍ତୁଲ୍ତା ପଡ଼ିଆଇଚାରୁ ଆଉ ରଣ୍ଡେ ସମାନେନେ ପଡ଼ିଆଇଚାରୁ। ହେଲେ ଏ ରିଆସ ବିତିରି ଅମିଡ଼ ବୁଡୁ ବଲ ପଡ଼ିଆଇଚାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଇସ୍ତୁଲ୍ତା ପ୍ରତୁମ୍ ଆଇଚାଞ୍ଜୁ, ଏଞ୍ଜୁ ବୁଡୁ ଗର୍ବ ଗୀତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଅନ୍ୟ ଡୁଡ଼ିକାଣ୍ଡି ବୁଡୁ ହିନିମାନ ହୁଡ଼େଇଚାଞ୍ଜୁ। ମାତର ସୁରେସ ବୁଡୁ ସରଳ ଲୁକୁ ମାତାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ଅନ୍ୟ ଡୁଡ଼ିକା ଡେଗେ ବୁଡୁ ବଲତା ମୀସେଇଚାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ମନତା ଇଡେସେ ଗର୍ବ ଗୀଲିତାଞ୍ଜେ। ଏଞ୍ଜୁ ଲୁକୁଙ୍ଗାଣ୍ଡି ଆଉ ଇସ୍ତୁଲ୍ତା ଡୁଡ଼ିକାଣ୍ଡି ବୁଡୁ ସାଆଜ ଗୀତାଞ୍ଜୁ, ଏଙ୍ଗେତିକି ମାସୁଙ୍ଗା ସୁରେସତି ବୁଡୁ ସରଦା ଆଇଚାରୁ। ରଦିନା ତାଇସ୍ତୁଲ୍ତା ବିଗ୍ୟାନ ମେଲା ଆତେ, ଏଦିମ୍ବା ହାବୁ ଇସ୍ତୁଲ୍ତାରୁ ଡୁଡ଼ିକା ବାତାରୁ। ଆଉ ଏ ବିଗ୍ୟାନ ମେଲାତା ଅମିଡ଼ ଆଉ ସୁରେସ ମୀସାଚାରୁ। ଇସ୍ତୁଲ୍ତା ବିଗ୍ୟାନ

ମେଳା ଆରମ୍ଭ ଆତେ। ଅମିତ୍ ବୁଦ୍ଧ ଗର୍ବ ଗୀତିଗଣେ ତାମନତା ବାବିଆତାଞ୍ଜୁ, “ନାନୁ ନା ରୁଆତେନେ, ଇ କାମତି ଗିଆଜି ଆଉ ସୁରେସତି ବେଟାନେଦେ। ହେଲେ ଅମିତ୍ ମନତା ବୁଦ୍ଧ ଗର୍ବ ଗୀତିଗଣେ ଏ କାମତି ବଲତା ଗିଆମୁଆଁତାଞ୍ଜେ। ମାତର ସୁରେସ ତାମନତା ଇନ୍ଦ୍ରେସେ ଗର୍ବ ନ ଗେଇକା ଜୁ କାମ ତାଜି ହିଆତାରୁ, ଏଦା ବୁଦ୍ଧ ଚାଲାଗିତା ଗିତାଞ୍ଜୁ। ଅମିତ୍ ତାଦା କାମ ହାରା ଗିଆନା ସୁରେସ ତଡ଼ ବାତାଞ୍ଜୁ, ଏଞ୍ଜୁ ହୁଡ଼ିତାଞ୍ଜୁଜେ, ସୁରେସ ତାଟେ ଆଉରି ସୁନ୍ଦର ଗିଆନା ତାଜି ହିଆନି କାମତି ଗିଆନାଜୁ। ଇ ହାବେ ହୁଡ଼ାନା ଅମିତ୍ ବୁଦ୍ଧ ଅନୁତାପ ଗିତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ସୁରେସ ତଡ଼ ବାନା ଏଞ୍ଜୁତି କେମା ବୀରୁତାଞ୍ଜୁ। ଏମ୍ବାଟେ ମାସୁଙ୍ଗା ଜୁ କାମ ଏବାରୁ ରିଆସତି ହିଆତାରୁ, ଏଦା ଏବାରୁ ରିଆସଜାକ ମୀସାନା ବୁଦ୍ଧ ବଲତା ଗିତାରୁ। ଏବାରୁ ରିଆସ ଏ ବିଗ୍ୟାନ ମେଳାତା ପ୍ରତୁମୁ ଆତାରୁ। ମାସୁଙ୍ଗା ସୁରେସତାଦା କାମତି ହୁଡ଼ାନା ଏଞ୍ଜୁତି ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରସଂସା ଗିତାରୁ। ଏଙ୍ଗେତିକି ଗେଗାଲାତା ମାନେ ଜିବନତା ନିଜତି ସରଳ ଗୀନି ବିସୟ ଆଇନେ ହାବୁଟେ ବେରାଦି।

ସିକାନି ବିସୟ:-

ମାରୁ ଏତେ ନିକି ପାଟ ପଡ଼ି ଆପାଲେସେ ମା ଜିବନତା ଗର୍ବ ଗିନିକତା ଆଏ। ଆଉ ମାରୁ ହାବୁଦିଆ ସରଳ ଆକିତିକି ଚେଷ୍ଟା ଗିନା। ଆଉ ଅନ୍ୟତି ସାଆଜ ଗିକିତିକି ସିକାନା।

୨. ପୀଟି ଲୁକୁଟି ହିନିମାନ ହୁଡ଼େଇନାରୁ

ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ଜେତେ ପୀଟାଞ୍ଜୁ ଆପାଲେସେ, ମାରୁ ଏଞ୍ଜୁଟି ହିନିମାନ ଆଉ ନିରିଅ ଲୁକୁ ଇଞ୍ଜାନା କେଲି ଗିଆସୋ। ତାତିକିନା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ଜେତେ ପୀଟାଞ୍ଜୁ ଆପାଲେସେ, ଏଞ୍ଜୁଟାଣା ଇମିନିହେଲେ ସିକାନି ବିସୟ ମାଞ୍ଜାତାନେ; ଏଞ୍ଜୋତିକି ମାରୁ ରୁଆଞ୍ଜୁଟି ଏଚିଙ୍ଗିସେ ହିନିମାନ ହୁଡ଼ାସୋ। ମାରୁ ଏଞ୍ଜୁତାଦା ବେବାର ଆଉ ବୁଦିତି ହୁଡ଼ାନା ଏଞ୍ଜୁଟି ପ୍ରସଂସାଗିକି ଦରକାର ମାନେ।

ଜାଡୁତା ମାନି ସିଅଁତି ହାବୁଲୁକୁ ମାନି ଆଇଣ୍ଡୁ ଆଉ ଆଜେଇଣ୍ଡୁ। ତାତିକିନା ଏଦାଡ଼ିଟାଣା ବୁଡୁ ସାଆସ ଆଉ ବୁଡୁ ବଳ ମାନେ। ରଦିନା ସିଅଁ ମାଡ଼ି ଚାଇଁତା ବୁଡୁ ସାଡ଼ିତା ହୁଞ୍ଜାନା ମାଟେ। ଏ ସମେତା ରୁଣ୍ଡି ଉଡ଼ି ଡୁଡ଼ି, ସିଅଁ ହୁଞ୍ଜାନି ଚାରିକଡ଼ ବୁଲେଇ ବୁଲେଇ ଏଦାଡ଼ିଟାଣା ଗାଣ୍ଡିତା ଏଞ୍ଜେଇତେ। ଆଉ ସିଅଁଟାଣା ଗାଣ୍ଡିତା ଏଞ୍ଜାନା ଏ କୁଇଟି ନାଟ ଗିତେ ଆଉ ସିଅଁଟାଣା ଗାଣ୍ଡିତା କକାନା ସରଦାତା କାଇଗିକି ଲାଗାତେ। ଏ ତକଣେ ସିଅଁ ତେତା ପାଟେ ଆଉ ଏଦି ରାଗାତା ଇଟେ, “ନୀନ୍ତୁ ଏମ୍ବେ?, ନୀଦି ଇଟେ ସାଆସ! ନୀନ୍ତୁ ତା ନାଦା ଗାଣ୍ଡିତି ପଡ଼ିଆ ବାବି ଆଇଞ୍ଜି? ନୀନ୍ତୁ ଆଉ ଲୀମେବାଦେ। ନୀଙ୍ଗି ଦିଆ ଚିଞ୍ଜେଇ।” ଇ ଗେଗାଲା ବେଞ୍ଜାନା ଉଡ଼ି କାବା ଆଇତେ ଆଉ ଡି ଡି ଏଦାଡ଼ିତି କାସ୍ତା କୁଆର ଗିଆନା ଇଟେ, “ନୀନ୍ତୁ ସତେନେ ଏଟେ ବେରେ ଜନ୍ତୁ ଆଉ ନୀଙ୍ଗି ହୁଡ଼ାକିତିକି ରୁଆଞ୍ଜୁ ରଜା ବେଗେଲେ। ନୀନ୍ତୁତ ରୁଣ୍ଡି ପୀଟି ଜନ୍ତୁ, ନୀନ୍ତୁ ତା ନୀଙ୍ଗି ତିମ୍ବାଲେ ଚୁଚୁ ପାଞ୍ଜିଦି? ନୀନ୍ତୁ ନି ଗୁଡା ର ପୁଲାସେ ଆନେ। ନୀଙ୍ଗି ନୀନ୍ତୁ ପିଉଦା। ହେଲେ ନୀନ୍ତୁ ଦିନେନା ଦିନେ ନୀଙ୍ଗିତିକି ନିକି କାମ ଗାଁ” ସିଅଁ ଉଡ଼ିତି ଦୟା ଆନା ଏଦାଡ଼ିତି ପେଇତେ। ବୁଡୁଦିନା ଆନିପରେ ସିଅଁ ବୁଲି ବୁଲି ରୁଆଞ୍ଜୁ ବାଣୁଆଁ ଗିଟାନି ପାସତା ମେଦେଇତେ। ଏଦି ଏ ପାସଟେ ନିକିତିକି ବୁଡୁ ତେସ୍ତା

ଗିତେ, ହେଲେ ନଚାମୁଆଁତାଦେ। ଆଉ ଏଦି ଏ ପାସଟେ ନଚାମୁଆଁତାଦେଗଣେ ବୁଡୁ ରଢିଆତେ। ଏଚେଦିଆ ଉଡ୍ରି ଏ ଜିକୁ ହିଆନା ହାଜିଚେ। ଆଉ ଏଦି ଜିଜ୍ୟା ହୁଡ଼ିତେଜେ ସିଅଁ ପାସତା ମେଦେଇଜାନେ। ଏଦି ସିଅଁତି ହୁଡ଼ାନା ଇଚେ, “ଏ ବେରେ ରଜା, ନୀନୁ ସାଆସ ଆସୁ। ନୀନୁ ନୀଜି ବିର୍କୁଦେଇଁ। ନୀନୁ ନା ପାଜା ଡେଗେ ଇ ପାସତି କଣ୍ଡିଆ କଣ୍ଡିଆ ଗିଆଜିଁ” ଇଦା ବେଚାନା ଉଡ୍ରି ତାଦା କାମ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆରମ୍ଭଗିକି ଲାଗାତେ। ଏ ପାସଟେ ନିନି ପରେ ସିଅଁ ହାଇ ମାରିଗିତେ। ଆଉ ଏ ଡକଣେ ସିଅଁ ଉଡ୍ରିତି ତାଗାଣ୍ଡିତା କକେଇସେ ଗିଆନା ଜାଡ଼ା ହାବୁଆଡ଼େ ବୁଲାତେ। ସିଅଁ ତାମନତା ବାବିଆତେ, ଉଡ୍ରି ସତ ବିରୁବାଇନେ, ପୀଟି ଜନ୍ତୁତି ହିନିମାନ ହୁଡ଼େଇନାରୁ। ତାତିକିନା ପୀଟି ଜନ୍ତୁଚାଣାନେ ବୁଡୁ ନିକି ଗୁଣ ମାଞ୍ଜାତାନେ।

୭. ସାଙ୍ଗ

ରାମେସର ନାଟା ବୁଲୁ ପଦା ରୁଆଞ୍ଜୁ ସାଉକର ମାଚାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ରୁଆଞ୍ଜୁ ସାନ୍ତ ଆଉ ନିକି ଲୁକୁ ମାଚାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁତିକି ରୁଆଞ୍ଜୁନେ ତାମିରି ମାଚାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ପଦା ରାମା। ତାପା ତାମିରିତାଦା ବେବାର ହୁଡ଼ାନା ବୁଡୁ ଦୁକ ଗୀଚାଞ୍ଜୁ। ତାତିକିନା ରାମ ଇମିନି କାମତା କାନମୁଣ୍ଡ ହାଲିତାଞ୍ଜେ। ଏଞ୍ଜୁ ସାଙ୍ଗସାତି ଆନା ତାଦା ପୁରା ଦିନ ହାରା ଗୀଚାଞ୍ଜୁ। ବୁଡୁ ରାତି ଆପାଲେ ଏଞ୍ଜୁ ତାସାଙ୍ଗାଙ୍ଗାଟାଣା ଇଜ୍ୟା ରେଜାଜୀଚାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ତାସାଙ୍ଗାଙ୍ଗାଣ୍ଡି ହାତେ ନ ହୁଡ଼ିପାଲେ ବାୟା ବେଗେଲେ ଆଜିଚାଞ୍ଜୁ। ଦିନକୁ ଦିନ। ଏଞ୍ଜୁତି ଇଜ୍ୟାତେଇ ତିନି ଉନି ଜିନିସ ପିତା ଆଇରୁ। ଏଞ୍ଜୁ ବୁଡୁ ମଣ୍ଡି ଗିଆନା ଦିନ ହାରା ଗୀଚାଞ୍ଜୁ। ଇଜ୍ୟାତାଦା ଇମିନି ବିସୟତି ଉଆନା ଏଞ୍ଜୁ ଚିନ୍ତା ଗାଲିତାଞ୍ଜେ ଆଉ ତାପାତି ଇମିନି କାମତା ସାଆଜ ଗାଲିତାଞ୍ଜେ। ହେଲେ ଡେୟାତାପା ରାମତାଦା ଇ

ହାବେ ବେବାର ହୁଡ଼ାନା ବୁଡୁ ଚିନ୍ତା ଗିଡ଼ୁ। ରାମତି ଏତେ ବୁଜା ଗିପାଲେସେ ଏଞ୍ଜୁ
ବୁଜେଇଲିତାଞ୍ଜୋ। ରଦିନା ତାପା ଏ ବିସୟତି ଉଆନା ରୁଆଞ୍ଜୁ ବାବା ଆଗୁସି
ଗେଗାଲା ଆତାଞ୍ଜୁ। ଏ ବାବା ବୁଲୁଟାଣାଟେ ଇ ହାବେ ଗେଗାଲା ବେନିପରେ
ତାମ୍ବିରିତି ତାଟାଣା ପାଣ୍ଡାକିତିକି ବିରୁତାଞ୍ଜୁ। ଆଉ ଇତାଞ୍ଜୁ, “ନାନୁ ନୀମ୍ବିରିତି ନିକି
ଜିଜ୍ୟା ହାଟିଆକିତିକି ଉପାୟ କଜଗାଁ। ଏମ୍ବାଟେ ସାଉକର ତାମ୍ବିରିତି ଏ ବାବାଟାଣା
ପାଣ୍ଡିତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ତାମ୍ବିରି ତାପାତାଦା ଗେଗାଲା ଆସାନା ବାବାଟାଣା ହାତାଞ୍ଜୁ। ରାମ
ଏଦିମ୍ବା ପଞ୍ଚିଆନା ଏ ବାବାତାଡ଼ି ପାଦାଙ୍ଗା ହୁଁତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏ ବାବା ଏଞ୍ଜୁତି ତାନୁ
ରେଜେଇନି କୁଡ଼ିଆ ଇଲୁ ପେରେ ଅତାଞ୍ଜୁ। ଏଦିମ୍ବା ଉଆନା ତିନିଟା ଅଲଗା ଅଲଗା
ମାଡ଼ୁକା ଦେକା ଗିତାଞ୍ଜୁ, ଏ ବିତିରି ରୁଣ୍ଡି ପୁରା ପୀଟି ମାଡ଼ି, ଆରୁଣ୍ଡି ହୀତେ ବେରାଦି
ଆଉ ଆରୁଣ୍ଡି ତାଟେ ହୀତେ ବେରାଦି। ଏମ୍ବାଟେ ରାମତି ଇତାଞ୍ଜୁ, “ନାନୁ ଇ
ତିନିଟାଜାକ ମାଡ଼ୁକା ଉପୁଡ଼ି ଗିଉା” ରାମ ପୀଟି ମାଡ଼ିତି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଉପୁଡ଼ି
ଗେଇତାଞ୍ଜୁ। ଏମ୍ବାଟେ ହୀତେ ବେରେ ମାଡ଼ିତିସେ ତାଦା ବଳ କର୍ତ୍ତ ଗିଆନା ଉପୁଡ଼ି
ଗିତାଞ୍ଜୁ। ହେଲେ ତାଟେ ବେରେ ମାଡ଼ିତି ଆଉ ଉପୁଡ଼ି ଗିଆମୁଆଁତାଞ୍ଜୋ। ଏମ୍ବାଟେ
ବାବା ଏଞ୍ଜୁତି ଇତାଞ୍ଜୁ, “ନାନୁ ତେଗାତି ମାଡ଼ିତି ଉପୁଡ଼ି ଗିଆମୁଆଁତାବା କି” ରାମ
ଆଉଉଙ୍କୁସେ ଆତାଞ୍ଜୋ। ଏମ୍ବାଟେ ବାବା ଏଞ୍ଜୁତି ଇତାଞ୍ଜୁ, “ନାନୁ ତେଗାତି ମାଡ଼ିତି
ଉପୁଡ଼ି ଗିଆମୁଆଁତାବା, ତାତିକିନା ମାଡ଼ି ବିରିଆତା ବୁଡୁ ଆଣ୍ଟୁ ଆନା ବେଡାଟେ। ଆଉ
ଏଦାଡ଼ିତାଦି ସମ୍ପର୍କ ନାନୁ ଉପୁଡ଼ି ଗୀନି ବଳଟେ ବୁଡୁ ଆଣ୍ଟୁ ଆନା ମାଟେ, ଏଙ୍ଗେତିକି
ନାନୁ ଏଦାଡ଼ିତି ଉପୁଡ଼ି ଗିଆମୁଆଁତାବା।” ମଣିସତାଦି ସମ୍ପର୍କସେ ଇ ମାଡ଼ି ଆଉ
ବିରିଆ ବେଗେଲେ। ଇ ପୁତିବିତା ବୁଡୁ ସାଙ୍ଗାଙ୍ଗା ମାଣ୍ଡୁ, ହେଲେ ସାଙ୍ଗସାତି ଆନା
ମାଦା ଦାଇତତି ପେଇନା; ଇଦି ନିକି ବିସୟ ଆଏ। ନିକି ସାଙ୍ଗାଙ୍ଗା ଜିବନତା
ବଞ୍ଚାକିତିକି ନିକି ଜିନ୍ତୁ ଦେକା ଗିଆଣ୍ଡୁ, ହେଲେ କରାପ ସାଙ୍ଗାଙ୍ଗା ଜିବନତା ନର୍କତା

ହାନି ଜିନ୍ଦୁ ଦେକାଗିଆଣ୍ଟୁ। ଏଙ୍ଗେତିକି ମାରୁ ସମେ ମାଞ୍ଜି ମାଞ୍ଜି ଏଦିମ୍ବାଟେ ନିଜତି ଦୁରୁ
ଗିଟାନା, ନିକି ସାଙ୍ଗଙ୍ଗା ଡେଗେ ସାଙ୍ଗ ଆପାଲେ ମାଞ୍ଜିତିକି ବଲ ଆନେ। ରାମ ଇ
ହାବେ ଗେଗାଲ୍ଲା ବେନିପରେ ତାଦା ବୁଲୁ ପୁଞ୍ଜାମୁତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ନିଜେ ଗିଆନି ବୁଲୁତିକି
ବାବା ଆଗୁସି କେମା ବୀରୁତାଞ୍ଜୁ। ଦିରେ ଦିରେ ରାମ କରାପ ସାଙ୍ଗଙ୍ଗାଟାଣାଟେ
ନିଜତି ଦୁରୁ ଗିଟିତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଇଜ୍ୟା ଇୟାବପାତି ହାବୁ କାମତା ସାଆଜ ଗିତାଞ୍ଜୁ।
ରାମତାଦା ଇ ହାବେ ବେବାର ହୁଡ଼ାନା ତାପା ତାମ୍ବିରିତି ବୁଡୁ ସରଦା ଆତାଞ୍ଜୁ ଆଉ
ମନତା ବାବାତି ବୁଡୁ ଦନ୍ୟବାଦ ହିତାଞ୍ଜୁ।

୮. ବେବାର

ରଦିନା ରଜା ଆଉ ମନ୍ତ୍ରି ଉଜ୍ଜିପେଣ୍ଟୁ ବଦଳି ଗିଆନା ସଅରତା ବୁଲାଇତିକି ହାତାରୁ।
ଏବାରୁ ସଅରତା ବୁଲେଇ ବୁଲେଇ ବେଲା ବୁଡେଇତେ ଆଉ ମିଲିଙ୍ଗି ଆଇତେ। ରଜା
ଆଉ ମନ୍ତ୍ରି ଇନ୍ଦେସେ ଉପାୟ ନ ପାନେଇକା ନାନ୍ତୁ ତଡ଼ମାନି ରୁଣ୍ଡି ମାଡ଼ିତା
ଏଙ୍ଗେଇତାରୁ ଆଉ ଏଦିମ୍ବା କକାନା ହାଲିଆ ଜାମିତାରୁ। ଏତେସମେପରେ ରୁଆଞ୍ଜୁ
ଲୁକୁ ଏ ମାଡ଼ି ନେତା ବାନା ମୁର୍ଚା ଆନା ଗାଡ଼େଇତାଞ୍ଜୁ। ରଜା ଇଦା ହୁଡ଼ାନା ନେତା
ଜାକିତିକି ଇତା ଗିତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁତି ଇ ଅବସ୍ଥାତା ହୁଡ଼ାନା ବୁଡୁ ଦୁକ ଗିତାଞ୍ଜୁ।
ହେଲେ ମନ୍ତ୍ରି ରଜାତି ନେତା ଜାକିତିକି ଆଏ ଇତାଞ୍ଜୁ। ରଜା ବୁଡୁ ଗେଗାଲ୍ଲା ଆନି
ଆଗରୁ ଏଦିମ୍ବା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ବାନା ପଞ୍ଚି ଆତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ରୁଆଞ୍ଜୁ ରୁର ମାତାଞ୍ଜୁ।
ଏ ରୁର ଏଦିମ୍ବା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ମୁର୍ଚା ଆନା ଗାଡ଼ାନା ମାନାଦା ହୁଡ଼ାନା ଇତାଞ୍ଜୁ, “ଇ
ଲୁକୁ ରୁଆଞ୍ଜୁ ରୁର ବେଗେଲେ ଡେମେଇନାନ୍ତୁ।” ଇଞ୍ଜୁ ରୁର ଗିଆନା ବାନି ଦିଆତା
ବଦେ ଇଦିମ୍ବା ଗାଡ଼େଇଜାନାନ୍ତୁ। ନାନ୍ତୁ ଇଦିମ୍ବାଟେ ଡାପାଲେ ମାଞ୍ଜିତିକି ବଲ ଆନେ

ନଏଲେ ନୀନୁ ଲୁକୁଙ୍ଗା କାଦା ମେଦାଜି। ଇଙ୍ଗେ ଇଞ୍ଜାନା ଏ ତୁର ଏଦିୟାଟେ
ଡାବିତାଞ୍ଜୁ। ଏ ତୁର ଡାବିନିପରେ ଏଦିୟା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ବାନିଲେ ସବଦ ଆତେ ଆଉ
ଏଞ୍ଜୁ ରୁଆଞ୍ଜୁ ମଦୁଆ ମାଚାଞ୍ଜୁ। ଏ ମଦୁଆ, ମାଡ଼ି ନେତା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁତି ହୁଡ଼ାନା
ଇଚାଞ୍ଜୁ, “ନୀନୁ ଜଦି ଉଣ୍ଡା ମୁଆଁବାମା, ତାଏଲେ ତାତିକି ଇଚେ ଉଣ୍ଡିଚି।” ଏ
ମଦୁଆସେ ଏଦିୟାଟେ ଦୁଙ୍ଗି ଦୁଙ୍ଗି ଡାବିତାଞ୍ଜୁ। ଏ ମଦୁଆ ଏ ଜାଗାଟେ ଡାବିନିପରେ
ଏଦିୟା ଆରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ବାତାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ରୁଆଞ୍ଜୁ ବାବା ମାଚାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ଏଦିୟା ରୁଆଞ୍ଜୁ
ଲୁକୁତି ଗାଡ଼ାନା ମାନାଦା ହୁଡ଼ାନା ବାବି ଆତାଞ୍ଜୁ, “ଇଞ୍ଜୁ ରୁଆଞ୍ଜୁ ସାଦୁ ଲୁକୁ
ଆତାନାକୁ, ଇଞ୍ଜୁ ବୁଡୁ ତପସ୍ୟା ଗିଆନା ଇଦିୟା ଗାଡ଼େଇଜାନାକୁ।” ଏୟାଟେ ଏଞ୍ଜୁ
ତାନୁ ଆସାନି କଲସିଟେ ଇକୁ ହୀତ କଡାନା ଏ ଲୁକୁ କୁଇଚି ଚିଁ ଚିଁ ଗିତାଞ୍ଜୁ। ଏୟାଟେ
ଏ ଲୁକୁତାଦି ଚେତା ବାତେ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ଏ ଲୁକୁତି ଆସାନା ତାନୁ ରେଜେଇନି
ଆସ୍ରମତା ଅତାଞ୍ଜୁ। ରଜା ବାନ୍ଦା ମାଞ୍ଜାନା ଇ ହାବେ ଗଟଣାତି ବୁଡୁ ଲୟତା ତିଆନା
ମାଚାଞ୍ଜୁ। ଆଉ ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ କୁଇଚି ଇସିଁ ଦୁସୁ ଲିଦି ଗୀତାରୁ, ଇ ହାବେ ବିସୟ
ହୁଡ଼ାନା କାବା ଆଇତାଞ୍ଜୁ। ରଜା ଇଙ୍ଗେ ବାବି ଆଇନାଦା ହୁଡ଼ାନା ମଡ଼ିରି ଏଞ୍ଜୁତି
ଇଚାଞ୍ଜୁ, “ଏ ବେରେ ରଜା, ନୀନୁ ଇଙ୍ଗେ ଚିନ୍ତା ଗୀନାବା। ଇଦିତ ମଣିସତାଦି
ବେବାରା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁ ତାବେଗେଲେନେ ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁତି ହୁଡ଼ିନାକୁ। ଏଙ୍ଗେତିକି
ଏଦିୟା ଗାଡ଼ାନା ମାନି ଲୁକୁତି ତୁର ଲୁକୁ ହୁଡ଼ାନା ତୁର ବାବି ଆତାଞ୍ଜୁ, ମଦୁଆ ଲୁକୁ
ହୁଡ଼ାନା ମଦୁଆ ବାବି ଆତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ବାବା ଏଞ୍ଜୁତି ହୁଡ଼ାନା ସାଦୁ ଇଞ୍ଜାନା ବାବି
ଆତାଞ୍ଜୁ।

୯. ବୁଦ୍ଧିମାନି କାବା

ରୁଣ୍ଡି ବୁଦ୍ଧିମାନି କାବା କା କା ଆଇସେ, ଇ ଚାଳ ଇଲୁଟେ ହୁ ଚାଳ ଇଲୁତା ଉଡି ଉଡି ହାବୁଦିନା ବୁଲେଇଚେ। ଜଦି ଏମ୍ବେରିଚାଣା ଦାଣ୍ଡ ଆଗୁସି ମୁଡ଼ିଙ୍ଗା, ଉକୁଡ଼ାକା ନଏଲେ ସୁଜୁଡ଼ି ମେଦାତାନୁ, ତାଏଲେ ଏଦି ଏବା ହୁଡ଼ିନି ତକଣେ ବୀଗି ବୀଗି ଡ଼ଣ୍ଡତା ଆସାନା ଚାଳ ବାନ୍ଦା ଉଡାନା ଡେବେଇଚେ ଆଉ ଏଦିମ୍ବା କକାନା ଚିଞ୍ଚିଚେ। ଆଉ ଇ ବେଗେଲେ ବୁଡୁ ତିନି ଉନି ଜିନିସତି ହୁଡ଼ିପାଲେ ତାସାଙ୍ଗାଙ୍ଗାଣି କା କା ଆଇସେ ରଡି ଆନା ଆରୁଚେ ଆଉ ଏବି ବାପାଲେ ହାବୁଲୁକୁ କକାନା ସରଦାତା ମୀସାନା ଚିଞ୍ଚିରୁ। ଇ ବେଗେଲେ ବୁଡୁଦିନା ଏବି ବଞ୍ଚାତୁ, ହେଲେ ରଦିନା ଏ ବୁଦ୍ଧିମାନି କାବା ଇ ବେଗେଲେ ନାଟା ଉଡାନା ବୁଲାନି ଦିଆତା ଦାଣ୍ଡତା ରଣ୍ଡା ପପିସି ଆନି ରୁଟିତି ପାଟେ ଆଉ ଏଦି ଏଦାଡ଼ିତି ଉଆନା ଚାଳ ଇଲୁତା କକାନା ତିଙ୍ଗି ଲାଗାତେ; ହେଲେ ଏ ସମେତା ଆଉ ଜଡ଼ାକା କାବାଙ୍ଗା ଏଦାଡ଼ି ତଡ଼ ବାନ୍ଦା ଏଦାଡ଼ିତି ବୁଡ଼କାକି ଲାଗାତୁ। ଆଉ ଏଚେ ସମେପରେ ଏବି ମୀସାନା ଚିରୁ। ଏମ୍ବାଟେ ଏ ବୁଦ୍ଧି ମାନି କାବା ଏ ଜଡ଼ାକା କାବାଙ୍ଗାଣି ଇଚେ, “ମିରୁ ରିଆସ ରଣ୍ଡା କାମ ଗିଦୁ, ସକାଲୁ ଆନି ତକଣେ ଇ ନାଟାତିକି ହୁ ନାଟା ବୁଲାଦୁ। ଏଦିମ୍ବା ବୁଡୁ ସୁଜୁଡ଼ିକା ଆଉ ବୁଡୁ ତିନି ଉନି ଜିନିସଙ୍ଗା ପାଣ୍ଡାରୁ କୁଟିକି ମିରୁ ହାବୁଦିଆ ବଲତା ତିଙ୍ଗିତିକି ପାଣ୍ଡାରୁ। ହେଲେ ମିରୁ ଏଦା ନ ଗେଇକା ମି ଜାତି ଲୁକୁତାଡ଼ି ତିନି ଉନି ଜିନିସତି ମୀଞ୍ଜାନା ଉଇଜାରୁ। ଇ ଗେଗାଲା ଏ ଜଡ଼ାକା କାବାଙ୍ଗା ବେନିପରେ ଏଦାଡ଼ିତାଦା ଗେଗାଲା ଆସୁତୁ। ଆଉ ଏ ଦିନାଟେ ଏବି ଏଦି ବିରୁନି ଅନୁସାରେ ହାବୁଦିଆ ଏ ବେଗେଲେ କାମ ଗିଦୁ। ଏମ୍ବାଟେ ଏବି ଏ ଦିନାଟେ ହାବୁଦିଆ ବଲତା ତିଙ୍ଗି ଉଇତିକି ପାରୁ ଆଉ ବଣତା ମାନି ତାଡୁଡ଼ିକାଣିସେ ବଲତା

ତିଙ୍ଗି ଉଜ୍ଜିତିକି ହିଆମୁତୁ। (ଏଙ୍ଗେତିକି ଗେଗାଲାତା ମାନେ, କସ୍ ଗିପାଲେ କୁସ୍ ପାନା।)

୧୦. କାମ ଗିଆନା ଅର୍ଜି ଆନାଦି ମୁଲ୍ୟ

ରଣ୍ଡେ ନାଟା ରାକେସ ପଦା ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲାବିଞ୍ଜୁ ମାଟାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ରୁଣ୍ଡି ଗରିବ ଇଜ୍ୟା ଜନମ ଆଟାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁତିକି ତାପା ମୁଲିଆ କାମ ଗିଆନା ଇଲୁ ଚଳି ଗୀଟାଞ୍ଜୁ ଆଉ ତେୟା ଇଜ୍ୟାତାଦା ହାବୁ କାମ ଗୀଟେ। ରାକେସତି ତାପା ହାବୁଦିନା ରଣ୍ଡା ଗେଗାଲା ବିରୁଟାଞ୍ଜୁ, “ବାବୁ, ମା ଜିବନତା ସମ୍ପତି ମାଞ୍ଜାଜାପାଲେସେ ମା ବିତିରି ପ୍ରେମ, ଦୟା, ସାନ୍ତି, ସତ ବିରୁନି ଗୁଣ ଆଉ ଲୁକୁଙ୍ଗାଣ୍ଡି ସାଆଜ ଗୀନି ଗୁଣ ଜଦି ହାଜାଜାଦେ, ତାଏଲେ ଇ ଜିବନତାଦି ଇନ୍ଦେସେ ମୁଲ୍ୟ ଆଏ। ରଦିନା ରାକେସ କାମ କଜଗିକିତିକି ଇଞ୍ଜାନା ରୁଣ୍ଡି ସଅରତା ହାଟାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ଜିଜିଆ ହାନି ଦିଆତା ରଣ୍ଡା ମୁଣା ପାଟାଞ୍ଜୁ। ଏଞ୍ଜୁ ଏ ମୁଣାତି ଏକାନା ହୁଡିଟାଞ୍ଜୁ, ଆଉ ଏ ମୁଣାତା ବୁଡୁ ପଇସା, କାଗଜ ପତ୍ର ଆଉ ରୁଆଞ୍ଜୁ ଲୁକୁତେଇ ହାବୁ ପରିଚୟ ପତ୍ର ମାଟୁ। ମାତର ରାକେସ ଇ ହାବେ ହୁଡାନା ତାପାତାଦା ଗେଗାଲାତି ଉରୁଗିଟାଞ୍ଜୁ। ଆଉ ତା ମନତା ବାବି ଆଟାଞ୍ଜୁ, ଇବାଡ଼ି ହାବେ ଲୁବୁ ଗିପାଲେ ବଲ ଆଏ। ଇଙ୍ଗେ ବାବିଆନା ଏଞ୍ଜୁ ଏ ଲୁକୁତାଡ଼ି ହାବେଜାକ ଜିନିସ ହେଇକିତିକି ଇଟା ଗିଟାଞ୍ଜୁ। ଏମ୍ବାଟେ ଏଞ୍ଜୁ ଲୁକୁଙ୍ଗାଣ୍ଡି ବିଞ୍ଜି ବିଞ୍ଜି ଏ ଲୁକୁ ରେଜେଇନି ଜାଗାତା ପଞ୍ଜିଆଟାଞ୍ଜୁ। ଏ ଲୁକୁ ରୁଆଞ୍ଜୁ ବେରେ ସାଉକର ମାଟାଞ୍ଜୁ ଆଉ ଏଞ୍ଜୁତେଇ ବୁଡୁ କମ୍ପାନିକା ମାଟୁ। ରାକେସ ଏ ଲୁକୁତି ହୁଡାନା ତାନ୍ତୁ ପାଣ୍ଡାନି ମୁଣାତି ହିଟାଞ୍ଜୁ। ଆଉ ସାଉକର ଏବା ପାଣ୍ଡାନା ବୁଡୁ ସରଦା ଆଟାଞ୍ଜୁ, ତାତିକିନା ଏଞ୍ଜୁ ଏ କାଗଜ ପତ୍ରତି ବୁଡୁ ଦିନାଜେ କଜଗୀଟାଞ୍ଜୁ। ଆଉ ଏବା ପାଣ୍ଡାନା

ରାକେସତି ବୁଡୁ ଦନ୍ୟବାଦ ଆଉ ପ୍ରସଂସା ଗିତାଞ୍ଜୁ । ଏମ୍ବାଟେ ଏ ଦନି ଲୁକୁ ରାକେସ ପାଣ୍ଡାନି ମୁଣା ବଦଳତା ଏଞ୍ଜୁତି ବୁଡୁ ପଇସା ହିତାଞ୍ଜୁ । ହେଲେ ରାକେସତାଦି ଇ ପଇସା କୁଇଟି ଇଡେସେ ଲୁବୁ ହାଲାଲାତାଦେ । ତାତିକିନା ଏଞ୍ଜୁ ନିଜେ ଗତାତା ନିଜେ ଇସି ଡିଡି ଇଞ୍ଜାନା ଚାଇଁ ଆଇତାଞ୍ଜୁ, ଏକେତିକି ଏଞ୍ଜୁ ଏ ପଇସା ଅକିତିକି ଏ ସାଉକରତି ଆଏ ଇତାଞ୍ଜୁ । ଇ ହାବେ ହୁଡାନା ସାଉକର ମନତା ବୁଡୁ ଦୁକ ଗିତାଞ୍ଜୁ ଆଉ ରାକେସତି ବେତାଞ୍ଜୁ, “ନୀନୁ ତା ଚାଇଁ ଆଇଞ୍ଜି, ନାଞି ବିରୁଦା । ରାକେସ ସାଉକରତି ଇତାଞ୍ଜୁ, “ଆଗ୍ୟା, ନିଟାଣା ଜଦି ଇମିନି କାମ ମାନେ, ତାଏଲେ ନାଞି ଏ କାମତା ଗିଟିଦା । ସାଉକର ରାକେସତାଦା ଗେଗାଲା ବେଞ୍ଜାନା ଏଞ୍ଜୁତି ରଣ୍ଡା କମ୍ପାନିତାଦା ଦାଇତ ବୁଜାକିତିକି ଗିଟିତାଞ୍ଜୁ । ରାକେସ ସାଉକରତାଦା ଇ ହାବେ ଗୁଣ ହୁଡାନା ବୁଡୁ ସରଦା ଆତାଞ୍ଜୁ । ଆଉ ଏଞ୍ଜୁ ଇଜ୍ୟା ବାନା ତେୟାତାପାତି ଇ ହାବେ ଗେଗାଲା ବିରୁତାଞ୍ଜୁ ।

ହାବୁଦିନା ସିକାନି ବିସୟ:-

ମାରୁ ମା ଜିବନତା ଇମିନି ଜିନିସ କୁଇଟି ଲୁବୁ ଆକିତିକି ଦରକାର ଆଏ । ଆଉ ମା ଜିବନତା ଦୟା, ପ୍ରେମ, ସାନ୍ତି, ଲୁବୁ ଜେମିତି ଆସେ ଆଉ ସତ ବିରୁନି ଗୁଣ ଜେମିତି ହେଲେ ରେଜାକି ଦରକାର ।